

Raport dotyczący efektów funkcjonowania Systemu Jakości Kształcenia w podstawowych jednostkach organizacyjnych UŁ

Nazwa podstawowej jednostki organizacyjnej	
 WYDZIAŁ BIOLOGII i OCHRONY ŚRODOWISKA Uniwersytet Łódzki	
Rok akademicki	2016/2017
I. Analiza stanu wyjściowego <i>(krótki opis stanu na zakończenie poprzedniego roku akademickiego)</i>	
<p>Proces kształcenia na Wydziale Biologii i Ochrony Środowiska w roku akademickim 2016/2017 realizowany był na sześciu kierunkach I i/lub II stopnia:</p> <ol style="list-style-type: none">1. Biologia – studia stacjonarne i niestacjonarne I i II stopnia2. Biomonitoring – studia stacjonarne I stopnia3. Biotechnologia – studia stacjonarne I i II stopnia4. Genetyka – studia stacjonarne II stopnia5. Mikrobiologia – studia stacjonarne I i II stopnia6. Ochrona Środowiska – studia stacjonarne i niestacjonarne I i II stopnia <p>Wydział BiOŚ prowadzi także studia III stopnia w ramach czterech studiów doktoranckich:</p> <ol style="list-style-type: none">1. Stacjonarne Studia Doktoranckie Biochemiczno-Biofizyczne2. Stacjonarne Studia Doktoranckie Ekologii i Ochrony Środowiska3. Stacjonarne Studia Doktoranckie Genetyki Molekularnej, Cytogenetyki i Biofizyki Medycznej4. Stacjonarne Studia Doktoranckie Mikrobiologii, Biotechnologii i Biologii Eksperymentalnej <p>Programy kształcenia oparte są o obowiązujące przepisy prawa i opierają się na charakterystykach drugiego stopnia Polskiej Ramy Kwalifikacji typowych dla kwalifikacji uzyskiwanych w ramach szkolnictwa wyższego (poziomy 6–8).</p> <p>Działania z zakresu zarządzania jakością kształcenia na rok akademicki 2016/2017 prowadzone były zgodnie z „Harmonogramem zadań do realizacji w ramach Wewnętrznego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia na rok akademicki 2016/2017” (załącznik 1). Wskazano w nim planowane działania, wydziałową jednostkę lub osobę funkcyjną odpowiedzialną za realizację oraz termin realizacji zadania.</p>	
II. Analiza ankiet	
1. Termin i forma przeprowadzenia	<p>Ankietowa ocena zajęć na Wydziale Biologii i Ochrony Środowiska składa się z dwóch etapów.</p> <ol style="list-style-type: none">1. Pierwszy etap obejmuje wytypowanie zajęć do ankietowej oceny w oparciu o obowiązujące zasady. Wyboru dokonuje przewodniczący Wydziałowej Komisji ds. Jakości Kształcenia w porozumieniu z Prodziekanem odpowiedzialnym za jakość kształcenia oraz z dyrektorami instytutów. Każdy pracownik oceniany jest minimum raz w roku akademickim. Wybór zajęć do oceny uwzględnia wszystkie kierunki, rodzaje studiów oraz typy zajęć. Ocenianie zajęcia typowane są tak aby nie

	<p>powtarzały się zajęciami z poprzedniego roku akademickiego. Pracownicy o dokonanym wyborze powiadamianiu są przez bezpośrednich przełożonych;</p> <p>2. Drugi etap obejmuje przeprowadzenie ankiet. Ocenianym zaleca się abyankiety przeprowadzane były bezpośrednio po zakończeniu zajęć np. na ostatnich zajęciach jednak przed przeprowadzeniem zaliczenia. Ma to na celu zwiększenie obiektywizmu studentów wobec prowadzącego.</p> <p>Ankieta ma formę pisemną. Składa się z 6 pytań, z których każde jest oceniane na podstawie 5-stopniowej skali. Ankiety wypełniane są anonimowo. Student może nie skorzystać z prawa do oceny zajęć. Prowadzący zajęcia nie mogą ingerować w wypełnianie ankiet. Studenci dokonują wyboru dwóch swoich przedstawicieli, którzy następnie zbierają wypełnioneankiety i w zaklejonej i podpisanej przez siebie kopercie, przekazują do Dziekanatu najpóźniej w następnym dniu roboczym.</p> <p>Analiza ankiet (w obydwu formach – papierowej i elektronicznej) jest przeprowadzana z zachowaniem tajemnicy. Osoby bezpośrednio zainteresowane mogą dokonać sprawdzenia poprawności ich analizy. Szczegółowe wynikiankiety, oprócz pracownika, otrzymuje Dziekan i Kierownik Katedry/Zakładu, których rolą jest bieżące monitorowanie jakości prowadzonych zajęć i reagowanie na treści zawarte w ankietach. Ponadto, Wydziałowa Komisja ds. Jakości Kształcenia analizuje statystyki wyliczane na podstawie ankiet dla poszczególnych kierunków studiów. Statystyki te są również prezentowane Radzie Wydziału BiOŚ UŁ.</p>
<p>2. Zwrotność (w %)</p>	<p>Zwrotność ankiet w ubiegłym roku akademickim wynosiła 58% i została określona na podstawie liczby ankiet planowanych do przeprowadzenia na początku roku akademickiego 2016/2017 i rzeczywistej liczby ankiet dostarczonych do Dziekanatu Wydziału Biologii i Ochrony Środowiska po zakończeniu wszystkich zajęć.</p> <p>W roku akademickim 2016/17 ocenie podlegały wykłady i ćwiczenia w liczbie 172 zajęć. Przeprowadzono łącznie 2935 ankiet, w tym 1394ankiety oceniające wykłady i 1541 ankiet odnoszących się do ćwiczeń.</p>
<p>3. Analiza ankiet</p>	
<p>Ocena jakości zajęć</p>	<p>Oceny jakości zajęć w oparciu o obowiązujący na Wydziale BiOŚ schemat ankiet nie można dokonać w sposób bezpośredni. Możliwa jest jedynie ocena organizacji zajęć w tym punktualność i konsekwencja w ich realizacji. Średnia ocen dla tak sformułowanego pytania w ankiecie wyniosła 4,66. Jednocześnie pytanie to osiągnęło najwyższą z wszystkich pytań dominantę równą 5.</p>
<p>Ocena prowadzących zajęcia</p>	<p>Oceny prowadzących zajęcia można dokonać poprzez analizę odpowiedzi na trzy zastosowane w ankiecie pytania.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Umiejętność przekazywania wiedzy Średnia ocen odpowiedzi uzyskanych dla tego pytania wyniosła 4,53 2. Czy prowadzący wzbudził zainteresowanie studenta przedmiotem? Średnia ocen odpowiedzi uzyskanych dla tego pytania wyniosła 4,31 3. Czy słuchacze mieli możliwość konsultowania się z prowadzącym zajęcia? Średnia ocen odpowiedzi uzyskanych dla tego pytania wyniosła 4,73

	Najniższą średnią ocen (jednocześnie najniższą dominantę wynoszącą 4,70) otrzymało pytanie nr 2 – czyli najważniejsze z punktu merytorycznego – odnoszące się do umiejętności wzbudzania zainteresowania przedmiotem. Wyżej oceniono przygotowanie dydaktyczne prowadzących, czyli umiejętność przekazywania wiedzy. Najwyższą średnią ocen uzyskało pytanie 3, które ocenia aspekty o charakterze organizacyjno- formalnym.
Ocena wymagań wobec studentów	Ocena wymagań wobec studentów określona została w oparciu o pytanie „ <i>określenie wymagań wobec studentów dotycząc organizacji zajęć oraz zaliczenia przedmiotu</i> ”. To pytanie uzyskało średnią ocen z odpowiedzi równą 4,59
Ocena efektów kształcenia	Obecny schemat ankiet nie pozwala określić jasno oceny efektów kształcenia przez studentów. Ocena odpowiedzi na pytanie „ <i>Czy treść zajęć była zgodna z problematyką określona wcześniej przez prowadzącego?</i> ” pozwala pośrednio wyciągnąć wnioski dotyczące tego aspektu. Studenci mogą wziąć pod uwagę np. zgodność treści kształcenia z sylabusem (i zawartymi tam efektami kształcenia). Ocena odpowiedzi uzyskanych na to pytanie dają średnią 4,72 – czyli jedną z wyższych ocen ze wszystkich pytań.
Uwagi dodatkowe	Średnia ocen dla Wydziału z wykładów i z ćwiczeń była zbliżona i wynosiła 4,6. W porównaniu z ubiegłym rokiem akademickim wzrosła zarówno w pierwszym, jak i drugim przypadku o 0,1. Dominanta wyniosła 4,8. Oceny z poszczególnych zajęć mieściły się w trzech przedziałach ocen i wynosiły pomiędzy 3,39 a 5,00. Najwięcej zajęć ocenionych zostało w przedziale 4,50-5,00. Tylko jedna osoba uzyskała średnią ocen w przedziale 3,00-3,49.
Rezygnacje z ankiet	Nie odnotowano przypadków rezygnacji z ankiet ani wśród studentów, ani wśród pracowników. Niepełna zwrotność wynika z niskiej frekwencji na zajęciach czy zmiany prowadzących poszczególne zajęcia podczas trwania roku akademickiego.

4. Opis podjętych działań

W roku akademickim 2016/2017 podjęto działania nad opracowaniem ankiety oceniającej zajęcia prowadzone w formie *e-learningowej*. W tym celu opracowano nowy schemat ankiety dostosowanej do potrzeb oceny zajęć prowadzonych poprzez platformę, a jednocześnie umożliwiających ocenę prowadzącego w sposób porównywalny do oceny zajęć tradycyjnych.

5. Informacja o dodatkowych ankietach z zakresu jakości kształcenia przeprowadzanych na wydziale

1. Ankieta oceniająca Studia doktoranckie na Wydziale BiOŚ UŁ

Wzór arkusza oceny studiów doktoranckich został zatwierdzony przez Radę Senatu UŁ i jest ujednolicony dla wszystkich wydziałów. Ankieta obejmuje siedem głównych kryteriów (*Administracja studiów, Ocena Wydziału, Program kształcenia, Proces dydaktyczny, Opieka naukowa, Rada Samorządu Doktorantów, Stypendia*) w obrębie których wyróżnione są dodatkowo kryteria szczegółowe. Tak skonstruowany dokument pozwala poznać opinie doktorantów zarówno o programach kształcenia, obsłudze administracyjnej, rozwiązaniach w kwestii stypendiów, procesie rekrutacji, ale także między innymi o kondycji wydziału.

Za rok akademicki 2016/2017 ankiety wypełniło 80 doktorantów z lat II-IV (z przedłużeniami), co stanowi 73% wszystkich doktorantów na wydziale BiOŚ UŁ. Próbę można uznać za reprezentatywną.

Doktoranci ocenili wysoko administrację studiów – średnia ocen 4,45. W tej kategorii najgorzej (średnia 4,09) oceniono przejrzystość procedur administracyjnych.

Na podobnym poziomie kształtowała się ocena wydziału (średnia 4,15), za wyjątkiem kategorii „Dostępność dla osób niepełnosprawnych”, którą oceniło tylko 50% respondentów i jako taka została wyłączona ze średniej. W opiniach zwrócono uwagę, że po II turze rekrutacji na studia doktoranckie zmienia się lista rankingowa i kandydaci, którzy po I turze zajmowali wysoką pozycję na liście rankingowej mogą stracić szansę na stypendium doktoranckie (2 opinie).

Oceny programu kształcenia na studiach doktoranckich we wszystkich kategoriach w tej grupie były bardzo zbliżone i kształtowały się w przedziale 3,80-4,24, czyli na poziomie zbliżonym do oceny dobrej. Zwraca uwagę fakt, że opinie doktorantów na ten temat były bardzo zbieżne.

Na ocenę dobrą (średnia z poszczególnych kategorii w przedziale 3,65-4,48) został oceniony proces dydaktyczny. Najniżej oceniono: „Innowacyjność zajęć” (średnia 3,65): „Atrakcyjność prowadzenia zajęć” (średnia 3,90), „Różnorodność oferty zajęć możliwych do wyboru” (średnia 3,99) i „Zaawansowanie wiedzy przekazywanej na zajęciach” (średnia 4,02). W odniesieniu do oferty zajęć możliwych do wyboru, zwracano uwagę, że doktoranci będący absolwentami wydziału dokonują niekiedy wyboru spośród wykładów oferowanych już na studiach I i II stopnia (1 opinia) i zbyt dużo wykładów monograficznych kończy się egzaminem (1 opinia). Wskazywano także, że oferta zajęć praktycznych jest niewystarczająca (1 opinia).

Doktoranci ocenili opiekę naukową jako „dobrą plus” (średnia ocen 4,40), a możliwość kontaktu z opiekunem naukowym/promotorem jako bardzo dobrą (średnia 4,75). Najniżej oceniono „Dostęp do informacji nt. możliwości otrzymania dofinansowania na konferencję i prowadzenie badań” (średnia 4,12).

Spośród wszystkich analizowanych kategorii stosunkowo nisko oceniona została praca Rady Samorządu Doktorantów (średnia dla WRSD i URSD odpowiednio, 3,86 i 3,93). Te kategorie doktoranci ocenili najniżej również w ubiegłym roku. Na uwagę zasługuje fakt, że tegoroczna ocena w każdej z tych kategorii jest o ok. 0,2 pkt. wyższa niż ubiegłoroczna. Dobrze zostały ocenione „Przejrzystość kryteriów oceny doktoranta związane z przyznawaniem stypendiów” (średnia 4,2) oraz „Dostęp do informacji o stypendiach i konkursach” (średnia 4,23). Dziwi jednak fakt, że mimo podjęcia intensywnych działań informacyjnych (maile wysyłane indywidualnie do każdego doktoranta, informacje zamieszczone na stronie wydziałowej, pełna informacja dostępna w dziekanacie, zebrania organizowane przez samorząd doktorantów), doktoranci nadal czują się niedoinformowani w sprawach związanych ze stypendiami.

Na pytanie czy poleciliby studia doktoranckie kandydatowi na te studia zdecydowanie tak odpowiedziało 3 doktorantów, tak – 22, raczej tak – 42, raczej nie – 9 i zdecydowanie nie – 3 doktorantów, brak zdania zadeklarował 1 doktorant. W stosunku do ubiegłego roku zdecydowanie zmniejszył się odsetek doktorantów niezadowolonych (dwie ostatnie kategorie) na rzecz tych, którzy raczej poleciliby studia doktoranckie kandydatom na te studia.

2. **Ankiety przeprowadzane doraźnie** dla potrzeb aplikowania o projekty dydaktyczne oraz dla zajęć realizowanych w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój. Na Wydziale BiOŚ realizowany jest program rozwoju kompetencji w ramach funduszy unijnych. Jakość przeprowadzanych w ramach projektu zajęć monitorowana jest na bieżąco w postaci ankiet wśród uczestników projektu tj. studentów Wydziału.

III. Analiza programów kształcenia

1. Dokonane zmiany

1. **Modyfikacja programu kształcenia, i nazwy kierunku „Biomonitoring”** (studia stacjonarne I stopnia) na „**Biomonitoring i Biotechnologie Ekologiczne**”. Wprowadzono zmiany w programie kształcenia polegające na uwypukleniu istniejących i dodaniu nowych, praktycznych aspektów kierunku związanych z tzw. biotechnologiami ekologicznymi. W związku ze zmianami części efektów kształcenia doprecyzowano także nazwę kierunku.
2. **Modyfikacja treści kształcenia i liczby godzin przedmiotu Bioenergetyka** (blok magisterski „Ekologia zwierząt”, specjalność: „Ekologia i ochrona wód”, kierunek Ochrona środowiska, I rok II stopień, studia

stacjonarne) polegająca na zastąpieniu wykładu z przedmiotu Bioenergetyka (20 godz., dotychczas w sem. zimowym) zajęciami z Podstaw etologii odbywającymi się w sem. letnim (wykł. 10 godz., ćw. 10 godz., 2 ECTS) i pozostawieniu bez zmian ćwiczeń z przedmiotu Bioenergetyka (15 godz., sem. zimowy, 2 pkt. ECTS).

- 3. Likwidacja trzech studiów podyplomowych**, na które od wielu lat nie był prowadzony nabór:
- Studium podyplomowe „Biologia i ochrona środowiska dla nauczycieli” powołanego zarządzeniem nr. 20 Rektora UŁ w dniu 16.01.1986 r (nazwa studium została zmieniona na „Ekologia i ochrona środowiska dla nauczycieli” zarządzeniem z dn. 1.10.1994 r.).
 - Studium podyplomowe „Przyroda i terenowa edukacja ekologiczna” powołanego zarz. Nr 55 Rektora UŁ w dniu 28.06.2000 r. (Nazwa studium została zmieniona w dn. 31.01.2002 r. (zarz. nr 31) na „Ochrona środowiska i terenowa edukacja ekologiczna”.
 - Studium podyplomowe „Ochrona własności intelektualnej dla nauczycieli akademickich” powołanego zarz. Nr 96 Rektora UŁ w dniu 24.07.2009 r.
- 4. Zmiana w programie kierunku Ochrona Środowiska** (studia stacjonarne I stopnia) polegająca na uzupełnieniu liczby punktów ECTS o 1 pkt do wymaganych 60 pkt. na pierwszym roku studiów (obecnie 30 pkt. ECTS w semestrze 1 i 29 pkt. ECTS w semestrze 2). Aby osiągnąć zamierzony cel przywrócono na semestr 2 przedmiot „Środowisko przyrodnicze Polski” (obecnie w semestrze 5 z 4 pkt. ECTS), uzupełniono brakujące 4 pkt. ECTS w semestrze 5 przenosząc z semestru 4 przedmiot „Środowiskowe uwarunkowania rozwoju organizmów” (1 pkt. ECTS) oraz z semestru 3 przedmiot „Mykologia stosowana” (1 pkt. ECTS).
- 5. Modyfikacja przedmiotu „Producenci w ekosystemach słodkowodnych”** (kierunek Ochrona Środowiska, II stopień studiów stacjonarnych, blok „Biologiczne podstawy ochrony wód”, wykład 12 godzin, ćwiczenia 38 godzin, 3 punkty ECTS) prowadzonego wspólnie przez pracowników dwóch katedr. Zmiana polegała na podziale przedmiotu na 2 niezależne przedmioty (przy pozostawieniu dotychczasowej łącznej liczby godzin):
- „Producenci w ekosystemach słodkowodnych” prowadzony pod dotychczasowym tytułem i z tymi samymi treściami nauczania (łącznie 14 godzin, 2 punkty ECTS),
 - „Metody molekularne i paleoekologiczne w ocenie stanu i renaturyzacji ekosystemów wodnych”, nowy przedmiot poświęcony nowoczesnym metodom stosowanym w badaniach ekosystemów wodnych (łącznie 36 godzin, 2 punkty ECTS).
- 6. zmiana nazwy specjalności nauczycielskiej w zakresie nauczania przyrody na kierunku Biologia (studia I°) na bardziej ogólną – specjalność nauczycielska**, oraz związaną z tym **zmianę nazwy przedmiotu** odnoszącego się obecnie tylko do dydaktyki nauczania przyrody, także na bardziej ogólną: **dydaktyka nauczania przyrody** – na **dydaktyka przedmiotowa**
- 7. Zatwierdzono zmiany (będą obowiązywały od roku akademickiego 2017/2018) formy prowadzenia zajęć.** Następujące przedmioty będą realizowane z wykorzystaniem technik kształcenia na odległość (e-learning):

Kierunek biologia:

Ochrona własności intelektualnej I rok, studia I-go stopnia (wykład – realizowany będzie w trybie mieszanym – 6 godzin w trybie zdalnym i 2 godz w trybie standardowym)

Genom Człowieka – I rok, studia II-go stopnia, specjalność Biochemia i biologia molekularna, wykład, 13h, cały cykl w trybie zdalnym

Kierunek Biotechnologia:

Ekobiochemia dla studentów I roku studiów II stopnia, specjalność: biotechnologia roślinna– wykład – prowadzony będzie w trybie mieszanym, 10 godz w trybie zdalnym i 16 godz w trybie standardowym

Kierunek Genetyka:

Naprawa DNA - I rok, studia II stopnia, wykład 26 godz – cały cykl w trybie zdalnym

Genom człowieka - I rok, studia II stopnia, wykład 13 godz – cały cykl w trybie zdalnym

Kierunek Mikrobiologia:

Ochrona własności intelektualnej I rok, studia I-go stopnia (Tryb mieszany – 6 godzin w trybie zdalnym i 2 godziny w trybie standardowym)

Studia Doktoranckie:

Wykład **Uszkodzenia i naprawa DNA** na studiach doktoranckich genetyki molekularnej, cytogenetyki i biofizyki medycznej.

8. Zmiana tytułu wykładu i treści przedmiotu „**Metabolizm aminokwasów i białek**” dla studentów I roku II stopnia kierunku biologia, specjalność biochemia i biologia molekularna na „**Proteomika i metabolizm białek**”
9. Wprowadzenie **szkolenia z prawa autorskiego** dla studentów studiów I roku studiów I i II stopnia w formie kursu e-learning na platformie e-campus przygotowanego dla całego Uł.
10. Wprowadzenie zmian w programach studiów wynikających z nowych wytycznych prowadzenia studiów
 - Zmiana w programach kształcenia polegająca na **usunięciu 1 pkt ECTS z zajęć z wychowania fizycznego** na wszystkich kierunkach studiów.
 - **Modyfikacja treści kształcenia dla przedmiotu Metodologia nauk przyrodniczych z elementami bioetyki.** (kierunek biologia, studia niestacjonarne, II stopień, wprowadzenie do treści przedmiotu dodatkowych zagadnień o charakterze humanistycznym oraz związane z tym zwiększenie liczby ECTS z 2 do 3 dla tego przedmiotu prowadzonego na II-gim roku
 - **Modyfikacja treści kształcenia przedmiotu „Waloryzacja przyrodnicza w ocenach środowiskowych”** (studia stacjonarne I stopnia) oraz nazwy przedmiotu na „Waloryzacja w aspekcie społecznym, ekonomicznymi i przyrodniczym”.
 - **wprowadzenie nowego przedmiotu** dla kierunku Mikrobiologia, specjalność Mikrobiologia medyczna, immunologia i diagnostyka laboratoryjna, studia stacjonarne, II stopień w semestrze czwartym (drugi stopień) w formie wykładu (13 godz.): **Wybrane zagadnienia z psychologii**, dla którego przyznano 2 punkty ECTS. Treści kształcenia nowego przedmiotu wskazują na występowanie obszernej wiedzy spoza dziedziny nauk biologicznych oraz wielu zagadnień specjalistycznych niezwiązanych z naukami przyrodniczymi, o wysokim poziomie abstrakcji.

11. Przyczyna zmiany

- Ad. 1.** Modyfikacja programu kształcenia, i nazwy kierunku „Biomonitoring” (studia stacjonarne, I stopnia) na „Biomonitoring i Biotechnologie Ekologiczne”. Celem wprowadzonej zmiany było zwiększenie atrakcyjności kierunku poprzez uwypuklenie istniejących i dodanie nowych, praktycznych efektów kształcenia w ramach istniejącego kierunku Biomonitoring.
- Ad. 2.** Modyfikacja treści kształcenia i liczby godzin przedmiotu Bioenergetyka. Zmiana wynika z potrzeby zwiększenia różnorodności treści, jakie otrzymuje student realizujący program bloku magisterskiego Ekologia zwierząt.
- Ad. 3.** Likwidacja trzech studiów podyplomowych. Na każde z trzech studiów podyplomowych znajdujących się formalnie w ofercie dydaktycznej Wydziału BiOŚ od wielu lat nie był prowadzony nabór słuchaczy.
- Ad. 4.** Zmiana w programie kierunku Ochrona Środowiska (studia stacjonarne I stopnia) polegająca na uzupełnieniu liczby punktów ECTS o 1 pkt do wymaganych 60 pkt. na pierwszym roku studiów. Zmiana była podyktowana koniecznością uzupełnienia liczby punktów ECTS do wymaganych 60 pkt. W efekcie wprowadzonych zmian przedmiot o treściach bardziej ogólnych jest realizowany na wcześniejszym etapie kształcenia, natomiast przedmioty bardziej szczegółowe na późniejszych etapach. Dodatkowo, relatywnie duże obciążenie na 2 roku (66 pkt. ECTS) zostało zmniejszone do 64 pkt. ECTS
- Ad. 5.** Modyfikacja przedmiotu „Producenci w ekosystemach słodkowodnych”. Powodem zmiany był brak możliwości realizacji tego specjalistycznego przedmiotu w dotychczasowej formule z powodu śmierci

prowadzącego. W konsekwencji wprowadzonych zmian studenci mają możliwość poznania nowoczesnych metod stosowanych w badaniach ekosystemów wodnych.

Ad. 6. Zmiana nazwy specjalności „Biologia nauczycielska” oraz nazwy przedmiotu „dydaktyka przedmiotu” wiązała się ze zmianami w systemie oświaty, dotyczącymi między innymi zmiany liczby przedmiotów przyrodniczych (i liczby godzin) realizowanych w szkołach podstawowych (dotychczas w klasach IV-VI była realizowana przyroda – po zmianach przyroda pozostanie tylko w klasie IV, a w klasach V-VIII zastąpi ją biologia).

Na Wydziale BiOŚ, zgodnie z modułami w obecnie obowiązującym rozporządzeniu MNiSW z 2012 roku, kształceni są nauczyciele:

- przyrody (przyroda jako pierwszy przedmiot) – na kierunku biologia, specjalność nauczycielska w zakresie nauczania przyrody, na studiach I^o,
- biologii (biologia jako drugi przedmiot, kontynuacja modułu wcześniejszego – przyroda, lub biologia jako pierwszy przedmiot) – na bloku dydaktycznym płatnym, na studiach II°.

W pierwszym przypadku (przyroda, licencjat) – uprawnienia dotyczą możliwości nauczania w szkole podstawowej. Wprowadzone zmiany mają na celu umożliwienie studentom studiującym na kierunku biologia, na specjalności nauczycielskiej uzyskanie uprawnień do nauczania w szkole podstawowej nie tylko przyrody w klasie IV.

Ad. 7. Wprowadzone zmiany miały za zadanie uatrakcyjnić proces kształcenia na poszczególnych kierunkach

Ad. 8. Zmiana podyktowana jest koniecznością unowocześnienia i rozszerzenia treści wykładu o zagadnienia dotyczące teoretycznych podstaw oraz możliwości zastosowania technik proteomicznych do identyfikacji białek, badania ich funkcji i wzajemnych interakcji między nimi oraz z innymi makrocząsteczkami występującymi w organizmach. W związku z szybko rozwijającą się dziedziną nauki jaką jest proteomika proponowana zmiana pozwoli wzbogacić program kształcenia na danym kierunku.

Ad. 9. Zarządzenie Rektora UŁ

Ad. 10. Zmiany miały na celu zwiększenie udziału zagadnień społecznych i ekonomicznych w treściach kształcenia i były podyktowane koniecznością dostosowania programów kształcenia do wytycznych MNiSW, które nakazują obecnie aby liczba ECTS za te przedmioty wynosiła co najmniej 5, a nie tak jak dotychczas 3. Zmiany polegały bądź na zmodyfikowaniu przedmiotów poprzez wzbogacenie ich treści o zagadnienia społeczne lub ekonomiczne lub na wprowadzeniu nowych dla kierunku przedmiotów.

IV. Analiza jakości procesu kształcenia

1. Analiza wyników rekrutacji

(wskazane porównanie co najmniej 3 lat akademickich)

I stopień studiów (dane obejmują wszystkie kierunki)	2017/2018 (rok akademicki)	2016/2017 (rok akademicki)	2015/2016 (rok akademicki)	2014/2015 (rok akademicki)
Liczba kandydatów/ Liczba kandydatów przyjętych	850/382	821/367	841/387	999/480
Średni wynik punktowy (od – do w zależności od Kierunku)	363,418 (259,56 - 434,58)	355,703 (276,81 - 435,64)	369,448 (266,05 - 435,68)	329,768 (279,17 - 409,06)
II stopień studiów (dane obejmują wszystkie kierunki)	2017/2018 (rok akademicki)	2016/2017 (rok akademicki)	2015/2016 (rok akademicki)	2014/2015 (rok akademicki)

Liczba kandydatów/ Liczba kandydatów przyjętych	386/270	351/266	363/302	347/288
Średni wynik punktowy (od – do w zależności od Kierunku)	8,366 (7,55 - 10,70)	8,393 (7,82 - 10,51)	8,433 (7,88 - 10,44)	8,402 (7,88 - 10,10)

Przedstawione wyniki dotyczą całego WBiOŚ i mogą się różnić w zależności od kierunku.

Przeprowadzona analiza wskazuje iż na przestrzeni ostatnich 4 lat nie odnotowano zasadniczych różnic w zakresie zainteresowania kierunkami oferowanymi na Wydziale BiOŚ (*analiza liczby kandydatów*), jak również średniego wyniku punktowego. Dotyczy to zarówno studiów I-go stopnia, jak i II-go stopnia.

2. Przeprowadzone hospitacje – krótki opis i wnioski

Hospitacje na Wydziale Biologii i Ochrony Środowiska UŁ odbywają się zgodnie z Zarządzeniem nr 4 Dziekana z dnia 31 stycznia 2013 r. w sprawie hospitacji zajęć dydaktycznych. Zgodnie z nim plan hospitacji obligatoryjnie uwzględnia co najmniej dwie hospitacje zajęć tych nauczycieli akademickich i doktorantów, którzy w ankiетowej ocenie zajęć przez studentów uzyskali ocenę poniżej 3,5 w którymkolwiek z dwóch poprzednich semestrów. Pozostali nauczyciele akademicy są planowo hospitowani jednokrotnie w okresie objętym oceną okresową. Doktoranci są hospitowani co najmniej raz w roku.

Osoby hospitujące oceniają prowadzącego pod kątem:

- doboru i wykorzystania środków dydaktycznych oraz form pracy studentów
- merytorycznego przygotowania prowadzącego do zajęć (w tym jasnego precyzowania tematyki i celu zajęć, konsekwencji w jego realizacji, właściwego podsumowania zajęć)
- terminowości i punktualności prowadzenia zajęć
- kreatywności i mobilizowania studentów do aktywnego udziału w zajęciach
- przestrzegania zasad BHP

Z każdej z hospitacji sporządzany jest protokół zgodnie z obowiązującym wzorem. (**załącznik 2**)

W roku akademickim 2016/2017 odbyły się dwie hospitacje w związku z uzyskaniem przez pracowników niskich ocen w ocenie ankiетowej (<3.5) z roku 2015/2016. Złożone w dziekanacie protokoły z przebiegu tych hospitacji wskazują iż pracownikom tym zostały przekazane wskazówki i zalecenia mające się przyczynić do polepszenia jakości prowadzonych przez te osoby zajęć w następnych latach. Analiza ankiет z bieżącego roku (2016/2017) pozwoliła stwierdzić, że jakość zajęć prowadzonych przez te osoby zwiększyła się.

W roku akademickim 2016/2017 odbyło się także 35 planowanych hospitacji. Oceną objęto 12 pracowników naukowo-dydaktycznych (były to głównie osoby z krótkim stażem pracy) i 23 doktorantów (byli to głównie doktoranci I roku). Ogólne oceny wystawione przez osoby hospitujące, zawierały się w przedziale 4.5 – 5 przy 5-cio stopniowej skali ocen, co wskazuje na bardzo dobre przygotowanie poszczególnych osób do prowadzenia zajęć. Hospitujący podkreślali dobre przygotowanie merytoryczne prowadzących zajęcia, prawidłowo dobrane formy zajęć i zastosowane pomoce naukowe. Natomiast analiza poszczególnych kryteriów oceny wykazała, że najstąbiej oceniony został punkt: "*Ocena prowadzącego zajęcia pod kątem kreatywności i mobilizowania studentów do aktywnego udziału w zajęciach*". Uwagi te pojawiły się głównie w stosunku do doktorantów. U około połowy hospitowanych wskazano na potrzebę zwiększenia aktywności prowadzącego w zakresie mobilizowania studentów do aktywnego udziału w zajęciach poprzez zadawanie pytań w trakcie zajęć, czy wspólne ich podsumowanie, co pozwoli także ocenić w jakim stopniu studenci zrozumieli ideę zajęć.

3. Spójność przedmiotowych efektów kształcenia z kierunkowymi efektami kształcenia – analiza i dokonane zmiany

W roku akademickim 2016/2017 nie dokonywano kompleksowej analizy spójności przedmiotowych efektów kształcenia z kierunkowymi efektami kształcenia. Analiza efektów kształcenia miała charakter wybiórczy i dotyczyła przede wszystkim kontroli efektów kształcenia z obszaru nauk humanistycznych lub nauk społecznych tak aby spełnić wymogi stawiane w Rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z 30.09.2016 r. dotyczące 5 ECTS z obszaru nauk humanistycznych lub społecznych, które uzyskać musi student spoza tego obszaru nauk w ramach studiów. W tym celu dokonano zmian w treściach kształcenia i programach kształcenia dla tych kierunków gdzie wymóg ten nie był spełniony.

Za spójność przedmiotowych efektów kształcenia z kierunkowymi efektami kształcenia odpowiedzialni są prowadzący i koordynatorzy poszczególnych przedmiotów. Bieżące uzupełnianie sylabusów na kolejne cykle kształcenia ma na celu także ewentualne modyfikacje i aktualizacje efektów kształcenia tak aby były one zgodne i spójne z efektami kierunkowymi. Pracownicy o konieczności uzupełnienia danych w sylabusach do przedmiotów informowani są drogą mailową.

4. Sprawność nauczania

(oceny w zestawieniu porównawczym z dwoma poprzednimi latami akademickimi w ujęciu liczbowym i procentowym – statystyka ocen)

Ocena	2015/2016		2015/2016		2016/2017	
 (rok akademicki)	 (rok akademicki)	 (rok akademicki)	
5	4990 (liczba)	27,91% (procent)	4523 (liczba)	28,62% (procent)	4755 (liczba)	30,52% (procent)
4+	2422 (liczba)	13,55% (procent)	2093 (liczba)	13,24% (procent)	1957 (liczba)	12,56% (procent)
4	3465 (liczba)	19,38% (procent)	3005 (liczba)	19,02% (procent)	2826 (liczba)	18,14% (procent)
3+	2804 (liczba)	15,68% (procent)	2307 (liczba)	14,60% (procent)	2195 (liczba)	14,09% (procent)
3	2588 (liczba)	14,47% (procent)	2344 (liczba)	14,83% (procent)	2152 (liczba)	13,81% (procent)
2	1611 (liczba)	9,01% (procent)	1531 (liczba)	9,69% (procent)	1695 (liczba)	10,88% (procent)

V. System jakości kształcenia jednostki

1. Organy – budowa strukturalna, zakresy zadań

Na Wydziale Biologii i Ochrony Środowiska UŁ podstawowym dokumentem regulującym funkcjonowanie systemu zarządzania jakością jest „Polityka zarządzania jakością kształcenia na Wydziale BiOŚ UŁ” (uchwała Rady Wydziału BiOŚ UŁ z dn. 24 kwietnia 2012 r). Określa on cele działalności związanej z zapewnieniem jakości kształcenia na Wydziale BiOŚ UŁ i sposoby ich realizacji.

Organem wykonawczym w zakresie zarządzania jakością kształcenia na Wydziale Biologii i Ochrony Środowiska UŁ, podlegającym Uczelnianej Radzie ds. Jakości Kształcenia, jest **Wydziałowa Komisja ds. Jakości Kształcenia** (uchwała Rady Wydziału BiOŚ UŁ z dn. 14.12.2010). W skład Wydziałowej Komisji ds. Jakości Kształcenia wchodzi m.in. Prodzekani (odpowiedzialni za poszczególne kierunki studiów I i II stopnia), Dyrektorzy Instytutów, kierownik jednego ze studiów doktoranckich, dydaktyk ze stopniem doktora, przedstawiciel studentów, przedstawiciel doktorantów i pracodawców. Z Wydziałową Komisją ds. Jakości Kształcenia współpracuje **Wydziałowa Komisja ds. Weryfikacji Jakości Prac Dyplomowych i Egzaminów Dyplomowych**. Działają także **Wydziałowa Komisja ds. Jakości Studiów Doktoranckich**. Komisje przedstawiają Radzie Wydziału BiOŚ UŁ sprawozdanie z działalności najrzadziej raz w roku.

Zadania Wydziałowej Komisji ds. Jakości Kształcenia:

- współpraca z Uczelnianą Radą ds. Jakości Kształcenia i innymi podmiotami w Uczelni odpowiedzialnymi za funkcjonowanie systemu jakości kształcenia;
- opracowanie jednolitych dla Wydziału procedur służących zarządzaniu jakością kształcenia;
- ocena form działania w celu podnoszenia jakości kształcenia na Wydziale;
- opiniowanie programów kształcenia;
- przegląd aktów prawa pod kątem przepisów regulujących system jakości kształcenia;
- przygotowywanie rocznych raportów dotyczących efektów funkcjonowania systemu jakości kształcenia na Wydziale.

Zadania Wydziałowej Komisji ds. Weryfikacji Jakości Prac Dyplomowych i Egzaminów Dyplomowych:

- wstępna kontrola prac dyplomowych pod względem formalnym (przy złożeniu pracy w Dziekanacie); w przypadku wątpliwości lub stwierdzenia nieprawidłowości praca kierowana jest do Przewodniczącego Komisji lub odpowiedniego Prodziekana;
- typowanie prac dyplomowych przed egzaminem dyplomowym do sprawdzenia w systemie antyplagiatowym;
- ocena zgodności tematyki prac dyplomowych z kierunkiem i specjalnością studiów;
- weryfikacja losowo wybranych prac dyplomowych oraz egzaminów licencjackich i magisterskich pod kątem uzyskiwania efektów kształcenia;
- okresowe oceny jakości recenzji prac dyplomowych oraz składu komisji egzaminacyjnych egzaminów dyplomowych.

Zadania Wydziałowej Komisji ds. Jakości Studiów Doktoranckich

- Współpraca z Uczelnianą Komisją ds. Jakości Kształcenia i innymi podmiotami w Uczelni odpowiedzialnymi za funkcjonowanie systemu jakości kształcenia
- Opracowanie jednolitych dla Wydziału procedur służących zarządzaniu jakością kształcenia
- Ocena form działania w celu podnoszenia jakości kształcenia na wydziale
- Opiniowanie programów kształcenia
- Przegląd aktów prawa pod kątem przepisów regulujących system jakości kształcenia
- Przygotowywanie rocznych raportów dotyczących efektów funkcjonowania systemu jakości kształcenia na Wydziale

Nad jakością programów kształcenia czuwają także **komisje dydaktyczne** powołane dla każdego kierunku studiów I i II stopnia prowadzonego na Wydziale BiOŚ.

2. Podjęte w jednostce działania usprawniające funkcjonowanie systemu

W roku akademickim 2016/2017 wprowadzono system Archiwizowania Prac Dyplomowych. Wszystkie prace dyplomowe były sprawdzane w Otwartym Systemie Antyplagiatowym (OSA), będącym integralnym składnikiem systemu APD. Zgodnie z informacjami autorów OSA program ten nie wyrokuje o popełnieniu plagiatu, a jest jedynie narzędziem, które taką decyzję pomaga podjąć promotorowi. W porównaniu z programem Plagiat, który stosowaliśmy dotychczas, program OSA umożliwia bezpłatne wielokrotne sprawdzanie pracy, co znacznie podnosi jego przydatność. Warunkiem koniecznym do dopuszczenia studenta do egzaminu licencjackiego lub magisterskiego jest akceptacja przez opiekuna pracy raportu antyplagiatowego. Opiekun pracy dokonuje akceptacji (lub nie) raportu na podstawie porównania pracy ze wskazanymi przez raport fragmentami tekstów dostępnych w Internecie lub w bazie OSA. Wskaźniki podawane przez raport, takie jak *liczba fraz*, *PRWC* (procentowy rozmiar części wspólnej) oraz *najdłuższa fraza* mają znaczenie jedynie pomocnicze i nie można podać liczbowych dopuszczalnych granic tych wskaźników, w związku z czym niniejsze sprawozdanie nie zawiera liczbowego zestawienia wyników raportów programu OSA.

Wyjaśniające informacje o sposobie przygotowywania prac dyplomowych, sposobie wprowadzania prac do Archiwum Prac Dyplomowych oraz sposobie wprowadzania prac do Otwartego Systemu Antyplagiatowego umieszczone zostały w zakładce strony Wydziału Biologii i Ochrony Środowiska */studenci/komunikaty/Praca dyplomowa – wskazówki*. Przeprowadzone zostało także szkolenie dla pracowników wydziału związane z procedurami APD.

3. Uchwalone wydziałowe akty prawne dotyczące jakości kształcenia

- Zarządzenie Dziekana Wydziału BiOŚ UŁ w sprawie powołania Doradcy Edukacyjnego
- Zarządzenie Dziekana w sprawie powołania Wydziałowego Zespołu ds. Potwierdzania Efektów Uczenia się (PEUS)
- Uchwała Rady Wydziału w sprawie wprowadzenia przelicznika 2 przy rozliczaniu zajęć prowadzonych z wykorzystaniem technik kształcenia na odległość (e-zajęcia) przez nauczycieli akademickich na Wydziale Biologii i Ochrony Środowiska Uniwersytetu Łódzkiego
- Uchwała Rady Wydziału w sprawie rezygnacji z papierowych kart egzaminacyjnych (od semestru letniego w roku 2016/2017 na studiach dziennych i od roku akademickiego 2017/2018 na studiach zaocznych) zgodnie z regulaminem studiów (paragraf 33 ust 10a)

4. Informacja o realizacji zaleceń organów centralnych lub instytucji zewnętrznych

Realizacja zaleceń UŁ oraz MNiSW dotyczących zmian w programach kształcenia wykazane zostały w pkt III.1. oraz III.2.

5. Rola/udział pracowników administracyjnych w systemie jakości kształcenia

Pracownicy administracyjni Wydziału BiOŚ aktywnie uczestniczą w procesie dbałości o Jakość Kształcenia wykonując prace administracyjne, takie jak: przyjmowanie, gromadzenie i archiwizacja ankiet studentów, wyliczanie średnich ocen z ankiet, uruchamianie ankietyzacji elektronicznej, wprowadzanie zatwierdzonych na posiedzeniach Rad Wydziału zmian w siatkach zajęć, uaktualnianie ich na bieżąco, prowadzenie obsługi zapisów na wykłady monograficzne i zajęcia ogólnouczelniane.

VI. Działania pro jakościowe – plany

(założenia do realizacji w następnych latach po dokonanych analizach)

W ramach działań mających na celu utrzymanie wysokiej jakości kształcenia planuje się konsekwentną realizację Polityki Zarządzania Jakością Kształcenia na Wydziale BiOŚ (Zarządzenia Dziekana BiOŚ UŁ z dnia 12 kwietnia 2012 r.), w tym m.in. następujące działania:

- **Zwiększenie oferty dydaktycznej w językach obcych**, m.in. poprzez zatrudnianie profesorów wizytujących z zagranicy;
- **Opracowanie projektów interdyscyplinarnych programów kształcenia** uwzględniających aktualne potrzeby rynku pracy. Obecnie prowadzone są prace nad stworzeniem programu studiów kierunku kształcącego specjalistów w zakresie zrównoważonego rozwoju miast; Tworzony jest także program kształcenia dla studiów III stopnia – InterDOC-START – Interdyscyplinarne Studia Doktoranckie
- **Analizę opinii pracodawców w kwestii wymaganych od absolwentów na rynku pracy kompetencji** w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych, oraz monitorowanie rozwoju kariery zawodowej absolwentów w celu optymalnego ukształtowania programu kształcenia na Wydziale BiOŚ UŁ;
- **Podkreślanie wagi przestrzegania i poszanowania praw autorskich** w procesie dydaktycznym zgodnie z obowiązującym w tym zakresie prawem; Propagowanie wśród nauczycieli akademickich możliwości wykorzystywania systemu antyplagiatowego OSA nie tylko do weryfikowania prac licencjackich, magisterskich i doktorskich ale także do prac śródrocznych; Przygotowanie szkolenia z podstawowych zasad
- **Usprawnienie systemu analizy oceny ankietowej** poprzez przekazywanie informacji zwrotnej o wynikach oceny ankietowej dla poszczególnych pracowników bezpośrednio po zakończeniu semestru, a nie jak do tej pory na początku kolejnego roku akademickiego. Zmiana systemu umożliwi wprowadzenie środków naprawczych w kolejnym cyklu kształcenia z uwzględnieniem opinii studentów w celu podniesienia jakości realizowanych zajęć.

VII. Upowszechnianie informacji o jakości kształcenia

1. Dostępność informacji dla studentów

Informacje dla studentów dotyczące sposobu zarządzania jakością kształcenia na Wydziale BiOŚ UŁ umieszczone są na stronie wydziału w zakładce: studenci/jakość kształcenia gdzie zamieszczone są:

- skład i zakres działań **Komisji ds. Jakości Kształcenia działających na Wydziale**
- dokument „**Polityka zarządzania Jakością Kształcenia na Wydziale BiOŚ UŁ**”
- **akty prawne** związane z funkcjonowaniem systemu nauczania w Szkołach Wyższych
- **Programy Kształcenia** dla poszczególnych kierunków
- **System ustalania wartości punktowej ECTS dla przedmiotów** oraz **Informator ECTS**, obowiązujący na Wydziale, który pozwala zapoznać się w jaki sposób liczba punktów ECTS, która zostaje przypisana przedmiotowi, odzwierciedla pełny nakład pracy przeciętnego studenta konieczny do osiągnięcia efektów kształcenia w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych, określonych dla tego przedmiotu. Nakład pracy przeciętnego studenta obejmuje zarówno godziny pracy na Uczelni przewidziane planem zajęć, jak i godziny pracy indywidualnej studenta na Uczelni albo poza nią w czasie realizacji zadanych prac oraz przygotowywania się do zaliczeń i egzaminów. Informator ECTS pozwala zapoznać się z charakterystyką poszczególnych kierunków studiów i realizowanych przedmiotów. Student znajdzie tu szereg informacji, które pozwolą obrać właściwą ścieżkę edukacyjną lub zawodową.
- Informacje związane z **ankietową oceną zajęć**, w tym zarówno opis procedur przeprowadzania tych ankiet jak i wyniki analizy ankiet z ostatnich lat.

2. Działania promocyjne

Informacja na temat rekrutacji na poszczególne kierunki studiów dostępna jest na:

- www.biol.uni.lodz.pl

- www.uni.lodz.pl
- www.facebook.com/WydzialBiOS/
- <http://www.otouczelnie.pl/>
- www.studia.net – jedynie z przekierowaniem na stronę

W celu zwiększenia zainteresowania kierunkami środowiskowymi (Ochrona środowiska, Biomonitoring, Biologia środowiskowa) zorganizowano wydziałową akcję pod nazwą BioEko, która polegała na promocji jakości kształcenia i atrakcyjności tych kierunków wśród uczniów szkół średnich w regionie łódzkim. Akcja miała charakter bezpośrednich spotkań w szkołach z maturzystami, podczas której pracownicy wydziału rozdawali materiały informacyjne o kierunkach oraz prowadzili aktywne warsztaty przyrodnicze. W spotkaniach uczestniczyło łącznie 558 uczniów z 14 szkół.

Promocja kierunków i jakość kształcenia w oparciu o potencjał naukowy i techniczny Wydziału BiOS podkreślany jest dodatkowo podczas wszystkich wydarzeń organizowanych dla młodzieży szkolnej, takich jak cyklicznie odbywająca się na Wydziale BiOS Olimpiada Biologiczna, Olimpiada Wiedzy Ekologicznej, zajęcia w ramach Instytutu Kreatywnej Biologii oraz innych akcji, podczas których prowadzone są wykłady popularnonaukowe i warsztaty pokazujące ofertę dydaktyczną naszego wydziału.

3. Wspieranie wydziałowych jednostek w zakresie podnoszenia jakości

(w tym przekazywanie wytycznych i zasad tworzonych w oparciu o obowiązujące przepisy prawne)

Na Wydziale BiOS UŁ poszczególne jednostki są na bieżąco informowane o nowych zarządzeniach czy wytycznych w sprawie prowadzenia zajęć. Informacje przekazywane są drogą mailową. W razie potrzeby organizowane są spotkania z dyrektorami/kierownikami jednostek/pracownikami wydziału lub organizowane szkolenia jeśli wymaga tego sytuacja.

VIII. Dodatkowe informacje

W ramach kontroli jakości przeprowadzanych egzaminów dyplomowych, Wydziałowa Komisja ds. Weryfikacji i Jakości Prac Dyplomowych i Egzaminów Dyplomowych sprawdziła 37 (10 %) losowo wybranych teczek studentów, którzy ukończyli studia w roku akademickim 2016/2017 na wszystkich kierunkach na naszym Wydziale, na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych. Teczki były sprawdzane pod kątem zgodności tematu pracy z nazwą kierunku studiów, składu komisji egzaminacyjnej, kompletności dokumentacji oraz poprawności danych w protokołach. W szczególności sprawdzano oświadczenia składane przez studentów o samodzielnym przygotowaniu pracy dyplomowej. Zaledwie w jednym przypadku stwierdzono brak oświadczenia studenta o zgodności wersji papierowej pracy z wersją elektroniczną. Tematy prac, składy komisji oraz podpisy na protokołach nie budziły zastrzeżeń.

Osoba do kontaktu w sprawie raportu:

Dr hab. Agnieszka Marczak, prof. nadzw. UŁ

Tel (42) 635-44-79

Adres e-mail: agnieszka.marczak@biol.uni.lodz.pl

**Harmonogram zadań do realizacji w ramach
Wewnętrznego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia
rok akademicki 2016/2017**

Planowane zadania	Odpowiedzialni za realizację	termin
Podsumowanie funkcjonowania Systemu Jakości Kształcenia za poprzedni rok akademicki		
Przygotowanie raportu: <i>Ocena własna Wydziału za rok akademicki 2015/2016</i>	Zespół ds. Zapewnienia Jakości Kształcenia Prodziekan ds. Jakości Kształcenia, Kierownicy jednostek Wydziału, Opiekunowie kół naukowych	grudzień 2016 – styczeń 2017
Kontrola jakości zajęć prowadzonych na Wydziale		
Ustalanie terminów konsultacji i przekazywanie ich do wiadomości studentów	Pracownicy naukowo - dydaktyczni i dydaktyczni prowadzący zajęcia na wszystkich kierunkach Wydziału (Koordynacja i nadzór – Dyrektorzy Instytutów)	pierwsze dwa tygodnie każdego semestru
Przygotowanie planów hospitacji na rok akademicki 2016/2017	Dziekan, Kierownicy jednostek Wydziału	Początek semestrów
Hospitowanie zajęć dydaktycznych	Dziekan, wskazani przez Dziekana pracownicy, Kierownicy jednostek Wydziału	w trakcie roku akademickiego, zgodnie z ustalonym harmonogramem

Kontrola realizacji zajęć dydaktycznych i obecności pracowników i doktorantów Katedry/Zakładu w wyznaczonych godzinach konsultacji	Dyrektorzy Instytutów, Kierownicy Katedr i Zakładów Wydziału	w trakcie roku akademickiego
Wytypowanie zajęć do oceny ankietowej przez studentów	Prodziekan ds. Jakości Kształcenia, Przewodnicząca Komisji ds. Jakości Kształcenia	Do 15.10.2016
Analiza wyników oraz opracowanie raportu z ankiet realizowanych na Wydziale	Przewodnicząca Komisji ds. Jakości Kształcenia	Do 15.10.2017
Doskonalenie programów kształcenia		
Uaktualnianie sylabusów wg obowiązujących wzorów	Pracownicy Wydziału Kontrola: Komisja ds. Jakości Kształcenia zgodnie z wyznaczonymi zadaniami przez Przewodniczącą Komisji	W trakcie roku akademickiego
Uaktualnienie matryc efektów kształcenia	Rady programowe ds. kierunków studiów	w trakcie semestru
Przegląd programów kształcenia i przygotowanie koncepcji ich doskonalenia na podstawie wniosków z analizy oraz zgłaszanych uwag i opinii, w tym z uwzględnieniem opinii Wydziałowej Rady Samorządu Studentów	Rady programowe ds. kierunków studiów, Zespół ds. Zapewnienia Jakości Kształcenia	w trakcie roku akademickiego
Przegląd i analiza programów kształcenia studiów doktoranckich w tym poprawności odniesienia efektów przedmiotowych do efektów kierunkowych, prawidłowości doboru metod kształcenia i metod oceniania do założonych efektów kształcenia na studiach III stopnia	Kierownicy studiów doktoranckich Rada programowa studiów III stopnia Komisja ds. Jakości Studiów Doktoranckich	w trakcie roku akademickiego
Uzupełnianie programów studiów o nowe elementy kształcenia i formy wsparcia finansowane ze środków europejskich poprzez bieżące monitorowanie konkursów dydaktycznych, aplikowanie ośrodki i realizację Projektów z III osi Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój	Prodziekan ds. jakości kształcenia Przewodnicząca Komisji ds. Jakości Kształcenia Dyrektorzy Instytutów Kierownicy studiów doktoranckich	W trakcie roku akademickiego w oparciu o harmonogram konkursów NCBiR i innych

Jakość Prac Dyplomowych i Egzaminów Dyplomowych

Weryfikacja zgodności proponowanej przez nauczycieli akademickich problematyki prac dyplomowych z kierunkiem i specjalnością studiów oraz dyscypliną naukową promotora i jego dorobkiem naukowym	Prodzikan ds. jakości kształcenia Komisja ds. Weryfikacji Jakości Prac Dyplomowych i Egzaminów Dyplomowych Rady Programowe ds. kierunków studiów	semestr zimowy 2016,
Ocena zgodności zakończonych prac dyplomowych z kierunkiem i specjalnością studiów	Komisja ds. Jakości Kształcenia Komisja ds. Weryfikacji Jakości Prac Dyplomowych i Egzaminów Dyplomowych	kwiecień – wrzesień 2017
Wprowadzenie systemu APD	Wyznaczeni pracownicy jednostek w porozumieniu z osobami kierującymi pracami dyplomowych	maj – wrzesień 2017 (system APD)
Weryfikacja wszystkich prac licencjackich, magisterskich i doktorskich w systemie antyplagiatowym	Prace licencjackie i magisterskie – kierujący pracą Prace doktorskie – wyznaczony pracownik dziekanatu lub kierujący pracą	Cały rok, na bieżąco po złożeniu przez dyplomantów gotowych prac
Monitorowanie osiągnięć i postępów studentów	Prodzikan ds. Studenckich Zespół ds. Zapewnienia Jakości Kształcenia Pracownicy dziekanatu	po zakończonych semestrach

Działania mające na celu polepszenie jakości kształcenia

Opracowanie propozycji działań na rzecz doskonalenia jakości kształcenia na podstawie uwag zgłaszanych przez nauczycieli akademickich, analizy raportu oceny własnej Wydziału oraz ankiet przeprowadzonych wśród studentów, doktorantów i słuchaczy studiów podyplomowych	Pracownicy Wydziału, Komisje ds. Zapewnienia Jakości Kształcenia	w trakcie roku akademickiego
---	---	------------------------------

Doskonalenie procedur wydziałowych i ich aktualizacja w oparciu o znowelizowane akty prawne	Prodziekan ds. Jakości Kształcenia, Zespół ds. Zapewnienia Jakości Kształcenia	w trakcie roku akademickiego
Analiza raportu z badania losów zawodowych absolwentów	Zespół ds. Zapewnienia Jakości Kształcenia	semestr letni
Uzupełnianie i aktualizowanie informacji zawartych na wydziałowej stronie internetowej	Zespół ds. promocji Pracownicy dziekanatu Prodziekani Wydziału	na bieżąco, w trakcie roku akademickiego
Udział w szkoleniach podnoszących kompetencje dydaktyczne i organizacyjne	Pracownicy Wydziału	w trakcie roku akademickiego
Wykonywanie zadań wynikających z bieżących potrzeb Wydziału związanych z funkcjonowaniem wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia	Pracownicy Wydziału	w trakcie roku akademickiego

PROTOKÓŁ HOSPITACJI ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH
prowadzonych na Wydziale Biologii i Ochrony Środowiska Uniwersytetu Łódzkiego

1. Instytut/Katedra/(Zakład):.....
2. Rodzaj studiów: stacjonarne, niestacjonarne, I stopnia, II stopnia. III stopnia*
3. Kierunek, specjalność i semestr studiów:.....
4. Przedmiot:.....
5. Rodzaj hospitowanych zajęć: wykład, ćwiczenia, pracownia, seminarium *.
6. Rodzaj hospitacji: planowana / nieplanowana*
7. Hospitowany (imię i nazwisko, tytuł lub stopień naukowy):
8. Hospitujący (imię i nazwisko, tytuł lub stopień naukowy):.....
9. Frekwencja studentów na hospitowanych zajęciach:
liczba studentów wg list dziekańskich; liczba obecnych na zajęciach.....
10. Temat hospitowanych zajęć:
11. Ocena pracy nauczyciela akademickiego:

Skala ocen		5	4,5	4	3,5	3	2
1	Ocena zgodności tematyki zajęć ze szczegółowym programem przedmiotu						
2	Ocena doboru i wykorzystania środków dydaktycznych oraz form pracy studentów (wymienić):						
3	Ocena merytorycznego przygotowania prowadzącego do zajęć (w tym jasnego precyzowania tematyki i celu zajęć, konsekwencji w jego realizacji, właściwego podsumowania zajęć)						
4	Ocena terminowości i punktualności prowadzenia zajęć						
5	Ocena prowadzącego zajęcia pod kątem kreatywności i mobilizowania studentów do aktywnego udziału w zajęciach						
6	Ocena przestrzegania zasad BHP						
<i>Ocena ogólna wyników hospitacji</i>							

12. Wnioski hospitującego i ewentualne zalecenia dla hospitowanego:

.....
.....

Data Podpis hospitującego

Zapoznałem się z przedstawioną oceną hospitowanych zajęć dydaktycznych.

Data Podpis hospitowanego

*właściwe podkreślić